

Innst. S. nr. 60

(2001-2002)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om statsrådets protokoller for tidsrommet 1. januar - 30. juni 2001

Til Stortinget

DISSENSER I REGJERINGEN

Det har ikke være dissenser i Regjeringen i perioden.

SAKER OM FRITAGELSE AV STRAFF ELLER NEDSETTELSE AV STRAFF (BENÅDNING)

Stortinget har den 10. september 2001 mottatt følgende redegjørelse fra Justisdepartementet om benådningssøknader innvilget i statsråd i perioden 1. januar - 30. juni 2001.

"Stortingets gjennomgåelse av benådningssaker i tiden fra 1. januar 2001 - 30. juni 2001

Justisdepartementet viser til referatprotokollen for 1. halvår 2001 med benådningssaker m.v. og skal gi en tallmessig oppstilling over benådningssaker for ovennevnte tidsrom.

Vedrørende straff ilagt for forbrytelse og forseelse mot den alminnelige straffelov og en rekke særlover, ble det i 1. halvår 2001 i statsråd innvilget 30 søknader om benådning med slik avgjørelse:

A. Frihetsstraff:	
Benådning uten prøvetid	0
Benådning til betinget straff med prøvetid på 2 år, jf. strl. §§ 52-54	26
Benådning til løslatelse på prøve hvor soning er påbegynt	3
Benådning til betinget straff med prøvetid + ubetinget bot	0
	<hr/>
	29
B. Bøter:	
Hel eller delvis benådning eller betinget benådning	1
	<hr/>
	30

I henhold til kongelig resolusjon av 5. juni 1981 om delegasjon av Kongens myndighet etter Grunnlovens §

20 til å avslå søknader om benådning til Justisdepartementet, har departementet i samme tidsrom avslått 138 søknader om benådning slik:

A. Frihetsstraff	89
B. Bøter	49
	<hr/>
	138"

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Berit Brørby, Kjell Engebretsen og Jørgen Kosmo, fra Høyre, André Dahl og Martin Engeset, fra Fremskrittspartiet, Carl I. Hagen og Henrik Rød, fra Sosialistisk Venstreparti, Christian Holm og lederen Ågot Valle, og fra Kristelig Folkeparti, Modulf Aukan, har ingen merknader.

KOMITEENS GJENNOMGANG AV STATS- RÅDETS PROTOKOLLER FOR TIDSROMMET 1. JANUAR - 30. JUNI 2001

Komiteen vil igjen understreke at intensjonen om offentlighet i forvaltningen er å praktisere mer offentlighet i saksbehandlingen, jf. bl.a. komiteens merknader i Innst. S. nr. 23 (1999-2000) om forslag fra Lars Sponheim til ny § 100 a i Grunnloven (Offentlighetsprinsippet).

Komiteen viser til Stortingets behandling av St.meld. nr. 32 (1997-1998) vedrørende Offentlighetsprinsippet i forvaltningen (Offentlighetsmeldingen), jf. Innst. S. nr. 21 (1998-1999) samt Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 56 (1999-2000) – Lov om endringer i offentlighetsloven og enkelte andre lover, jf. Innst. O. nr. 21 (2000-2001).

KOMITEENS GJENNOMGANG AV FORSKRIFTER FASTSATT OG OPPHEVET I STATSRAÅD I PERIODEN 1. JANUAR - 30. JUNI 2001

Komiteen har ved denne gjennomgangen av statsrådets protokoller for 1. halvår 2001 bl.a. valgt å konsentrere seg om forskrifter fastsatt av Kongen i statsråd i denne perioden.

Det har i perioden vært fastsatt 53 forskrifter fordelt på 15 departementer og 8 forskrifter er blitt opphevet.

Følgende forskrifter er fastsatt og opphevet i statsråd i perioden 1. januar - 30. juni 2001:

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Fastsettelse av forskrift om oppheving av forskrift 3. juni 1977 om ilegging av tvangsmulkt.

Barne- og familiedepartementet

Opphevelse av forskrift om angrefristskjema 2. mai 1997 nr. 395. Opphevelsen trer i kraft straks.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrifter om vedtekter for Kompetansesenter for likestilling.

Finansdepartementet

Forskrift om pengepolitikken fastsettes. Forskriften trer i kraft straks.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift 19. desember 1969 nr. 15 (nr. 17) om avgiftsforvaltningen og avgiftskontrollen og om klagenemndas organisasjon og saksbehandling.

Fiskeridepartementet

Fastsettelse av midlertidig forskrift om utskiftning og ombygging av fartøy som har adgang til å tråle etter kreps.

Fastsettelse av forskrift om enhetskvoteordning for seitrålerne og endringer i trålforskriften.

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard.

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann.

Forskrift om utvidelse av oppdrettslovens virkeområde vedtas.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift av 26. januar 1990 om garantiordningen for fiskere.

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift av 8. mars 1974 nr. 3 om adgangen til å delta i snurpenotfisket etter sei.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift 9. oktober 1981 nr. 1 om losutdanning m.v.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift av 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift av 29. juni 1990 om førstehåndsomsetning av råfisk.

Forsvarsdepartementet

Fastsettelse av forskrift om personellsikkerhet.

Fastsettelse av forskrift om sikkerhetsadministrasjon.

Justis- og politidepartementet

Endring av forskrift om kommunikasjonskontroll 31. mars 1995 nr. 281 (kommunikasjonskontrollforskriften).

Forskrift om endring i forskrifter til offentlighetsloven m.m. vedtas.

Forskrift om offentlighetslovens anvendelse på Statens nærings- og distriktsutviklingsfond vedtas.

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 11. oktober 1985 nr. 1810 om postforkynning.

Fastsettelse av forskrift om endringer i forskrift 31. mai 1963 nr. 9813 til gjennomføring av konvensjonen av 23. mars 1962 mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige om inndrivning av underholdsbidrag.

Fastsettelse av forskrift om tomtefeste m.m.

Fastsettelse av forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker.

Forskrift om endringer i forskrift om ikrafttredelse av kredittkjøpsloven.

Delegering av myndighet fastsettes.

Forskrift om opphevelse av tre forskrifter under kredittkjøpsloven.

Fastsettelse av forskrift om åremålsstillinger i politiet.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift 11. oktober 1985 nr. 1810 om postforkynning.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

Fastsettelse av forskrift om opphevelse av seks forskrifter som angår Den norske kirke etter forskriftsgjennomgåelse i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Fastsettelse av forskrift om politiattest ved opptak til høgre utdanning. Forskriften gjøres gjeldende fra 1. april 2001.

Kommunal- og regionaldepartementet

Fastsettelse av forskrift om valg av Sameting.

Fastsettelse av forskrift om opphevelse av forskrift 9. januar 1987 nr. 6 for kontrollkomiteen for Den Norske Stats Husbank.

Kulturdepartementet

Fastsettelse av forskrift om endringer av forskrift av 28. februar 1997 nr. 153 om kringkasting.

Miljøverndepartementet

Fastsettelse av forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt.

Opphevelse av forskrift om avgift for jakt og fangst etter lov om viltet fastsatt ved kongelig resolusjon av 2. april 1982.

Opphevelse av forskrift om gebyr for utstedelse av duplikat av jegeravgiftskort fastsatt ved kongelig resolusjon av 30. mars 1990.

Nærings- og handelsdepartementet

Fastsettelse av forskrift om offentlige anskaffelser.

Forskrift om oppheving og videreføring av forskrifter innen offentlige anskaffelser godkjennes.

Fastsettelse av forskrift om krav til utsteder av kvalifiserte sertifikater m.v.

Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift 6. april 1973 nr. 9740 for meklingsnemnda for arbeidstakeroppfinnelser for å fjerne hindringer for elektronisk kommunikasjon.

Fastsettelse av forskrift om ikrafttredelse og om endring i forskrift av 15. oktober 1999 nr. 1093 om rasjoner av matvarer.

Olje- og energidepartementet

Forskrift om endring i forskrift 2. juni 1960 nr. 1 om rett til å gjøre vedtak om eller gi samtykke til eieningsinngrep blir endret.

Forskrift om endring i forskrift 2. juni 1960 nr. 2 om rett til å foreta eiendomsinngrep blir endret.

Samferdselsdepartementet

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 21. mars 1986 nr. 747 om kjørende og gående trafikk (trafikkregler).

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 2. juni 1995 nr. 517.

Sosial- og helsedepartementet, helsesaker

Forskrift 1. mai 1931 om bestemmelser om utgassing av bygning, skip, drivhus og lignende rom med blåsyre eller annen farlig gass og forskrift 11. januar 1935 om bestemmelser om utgassing i utgassingskamre med blåsyregass eller annen farlig gass oppheves.

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift 3. november 2000 om godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern.

Fastsettelse av forskrift om innesluttet bruk av genmodifiserte dyr og dyr i kombinasjon med genmodifiserte mikroorganismer.

Fastsettelse av forskrift om innesluttet bruk av genmodifiserte planter.

Forskrift om oppheving av forskrift 13. juli 1984 nr. 3658 om fastsetting og utbetaling av folketrygdens tilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til helsetjenesten vedtas.

Fastsettelse av forskrift om svangerskapsavbrudd.

Fastsettelse av forskrift om overgangsbestemmelser til lov om helsemessig og sosial beredskap.

Fastsettelse av forskrift om endring av reglement nr. 3047 for forberedelse av rekvirering av bygninger til Totalforsvaret ved beredskap og i krig.

Fastsettelse av forskrift om endring av reglement nr. 3081 for rekvisisjoner til sivile formål ved beredskap og i krig.

Sosial- og helsedepartementet, sosialsaker

Fastsettelse av forskrift om endringer i forskriftsreglene for fribeløp og maksimalbeløp ved beregning av vederlag i og utenfor institusjon, om nye maksimalbeløp og om oppheving av 14 forskrifter på Sosial- og helsedepartementets område.

Forskrift om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2001.

Utenriksdepartementet, utenrikssaker

Forskrift om endring av forskrift 17. juli 1998 nr. 618 om delegering av myndighet etter lov om innførsle- og utførleregulering § 1 og § 3, med senere endringer.

Forskrift om utenlandsk vitenskapelig havforskning i Norges indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone og på kontinentalsokkelen vedtas.

Endring av forskrift av 10. mars 1989 nr. 157 om utførsel av tungtvann, endret 28. februar 1992 nr. 101.

Forskrift om grensen for det norske sjøterritorium ved Svalbard vedtas.

Komiteen understreker at gjennomgangen av forskriftene er basert på en formell kontroll. Det vil si at komiteen tar utgangspunkt i hvorvidt det er hjemmel for forskriften, og om forskriftenes innhold er innenfor forskriftshjemmelen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti finner grunn til å bemerke statsrådets behandling av sak 99/7337 klage fra Oasen bibelsenter over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vedtak av 15. mai 2000 om å avslå søknad om godkjenning av Oasen barneskole.

Flertallet vil vise til § 25 punkt 3 i privatskoleloven. Der heter det:

"3. Vedkomande departement avgjer i kvart einskilde tilfelle om skulen tilfredstiller krava etter denne lova, og om skulen etter ei samla vurdering skal godkjennast med rett til tilskot. For skular som søker godkjenning etter § 3 [bokstav] a eller b skal det ikkje leggjast ein-sidig vekt på nedgang i elevtal for kommunen i den samla vurderinga."

Flertallet vil understreke departementets forpliktelse til å undergi den enkelte skole særskilt vurdering, bl.a. for å ivareta hensynet til likebehandling. Bestemmelsen i § 25, punkt 3 innebærer at departementet står relativt fritt til å utøve skjønn ved vurderingen av hvor-

vidt en skole skal godkjennes etter privatskoleloven eller ikke.

Flertallet vil understreke stortingsflertallets rett til å overprøve departementets skjønn, men vil advare mot at Stortinget går inn og overstyrer regjeringen i detaljspørsmål.

Flertallet anser det ikke å være kontrollkomiteens oppgave å overprøve departementets skjønn, men å føre kontroll med at vedtak er truffet innen rammen av gjeldende fullmakter og regelverk.

Flertallet vil understreke at godkjenning av en skole innenfor et lov- og regelverk er noe mer enn å vise toleranse overfor ulike gruppers syn. En departementsgodkjenning innebærer et offentlig kvalitetsstempel som statsråden i angjeldende sak ikke har funnet grunnlag for å utdele.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti finner grunn til å bemerke statsrådets behandling av saksnr. 99/7337 klage fra Oasen bibelsenter over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vedtak 15. mai 2000 om å avslå søknaden om godkjenning av Oasen barneskole. Disse medlemmer er av den oppfatning at statsråden politisk sett optrådte lite skjønnsomt ved behandlingen av klagen. Gjennom sitt avslag på søknaden om godkjenning foretok departementet en prinsipiell vurdering som til dels står i motstrid til hva stortingsflertallet hadde som en uttrykkelig motsatt vurdering i Innst. S. nr. 29 (1999-2000), under stortingsdebatten den 18. mai 2000 og som lå til grunn ved endringen av privatskolelovens § 25 den 30. juni 2000, samt stortingsvedtaket den 5. april 2001. Disse medlemmer er seg bevisst på at fullmaktslovgivning nødvendigvis må innebære at vedtaksmyndighet delegeres og at den enkelte statsråd gis større eller mindre myndighet til å utøve fritt skjønn. Utøvelsen av denne kompetansen bør ikke Stortinget i tide og utide uttale seg om. Endring av en lovs vurderingstema og hvor vide rammene for skjønnsutøvelsen er må rettslig sett vurderes på bakgrunn av formelle lovendringsvedtak. Disse med-

lemmer er imidlertid også av den klare oppfatning at en statsråd bør være varsom med å utfordre den lovgivende myndighet på områder hvor et flertall ved flere anledninger har uttrykt seg klart om lovens formål og om rammene for skjønnsutøvelsen. Selv om statsråden i denne saken rent formelt kan antas å ha handlet innenfor privatskolelovens rammer, er disse medlemmer av den oppfatning at statsrådets saksbehandling parlamentarisk sett har vært mindre heldig. Disse medlemmer vil bemerke at statsråder for fremtiden i tilsvarende saker utviser større varsomhet overfor et uttrykt stortingsflertalls syn.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Statsrådets protokoller for tidsrommet 1. januar - 30. juni 2001 vedkommende:
 Statsministerens kontor
 Arbeids- og administrasjonsdepartementet
 Barne- og familiedepartementet
 Finans- og tolldepartementet
 Fiskeridepartementet
 Forsvarsdepartementet
 Justis- og politidepartementet
 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet
 Kommunal- og regionaldepartementet
 Kulturdepartementet
 Landbruksdepartementet
 Miljøverndepartementet
 Nærings- og handelsdepartementet
 Olje- og energidepartementet
 Samferdselsdepartementet
 Sosial- og helsedepartementet
 Utenriksdepartementet og
 Utenriksdepartementet - utviklingssaker - vedlegges protokollen.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 11. desember 2001

Ågot Valle

leder og ordf. for
 Statsministerens kontor og
 Kulturdepartementet

Modulf Aukan

ordf. for Fiskeridepartementet
 og Landbruksdepartementet

Berit Brørby

ordf. for Nærings- og handelsdepartementet
 og Samferdselsdepartementet

André Dahl

ordf. for Kirke-, utdannings- og
 forskningsdepartementet og Sosial-
 og helsedepartementet

Martin Engeset

ordf. for Forsvarsdepartementet
 og Utenriksdepartementet

Carl I. Hagen

ordf. for Finans- og
 tolldepartementet

Christian Holm

ordf. for Kommunal- og regional-
 departementet og Miljøvern-
 departementet

Jørgen Kosmo

ordf. for Barne- og
 familiedepartementet

Henrik Rød

ordf. for Arbeids- og administrasjons-
 departementet og Justis- og
 politidepartementet

Kjell Engebretsen

sekretær og ordf. for Olje- og
 energidepartementet og Utenriks-
 departementet, utviklingssaker